

RZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

INFORMACJE OGÓLNE

PSO z wiedzy o społeczeństwie obowiązuje od 03 września 2018 r.

Podstawę prawną PSO stanowią:

- Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów podpisane 03 sierpnia 2017 r.
- Statut LO w Sulechowie oraz zawarty w nim WSO
- Podstawa programowa z wiedzy o społeczeństwie
- Program nauczania z wiedzy o społeczeństwie

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

1. Uczniowie na pierwszych zajęciach są zapoznawani przez nauczyciela z PSO.
2. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.
3. PSO dostępny jest do wglądu dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów prawnych w bibliotece szkolnej.
4. Opracowane PSO lub zmiany do niego, nauczyciel przedstawia do dnia 15 czerwca właściwemu zespołowi przedmiotowemu. Zespół przedmiotowy opiniuje go do końca czerwca, a zatwierdza Dyrektor do dnia 31 sierpnia.

ZASADY OCENIANIA UCZNIÓW

1. Ocenianie osiągnięć ucznia, odbywa się na podstawie wymagań edukacyjnych na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym z wiedzy o społeczeństwie.
2. Wymagania edukacyjne formułują nauczyciele wiedzy o społeczeństwie.
3. Nauczyciele wiedzy o społeczeństwie stosują jednakową we wszystkich oddziałach Szkoły skalę procentową, przeliczając uzyskane przez ucznia punkty procentowe na oceny bieżące i śródroczne, roczne.
4. Oceny bieżące uczniów, ustala się w stopniach według następującej skali:

Lp.	Słowne wyrażenie oceny	Skrót literowy	C y f r o w e w y r a ż e n i e o c e n y	Przedziały skali procentowej
1.	celujący	cel.	6	Minimum 91% + zadanie dodatkowe
2.	Bardzo dobry	bdb	5	91%-100%
3.	dobry	db	4	76% - 90%
4.	dostateczny	dst	3	51% - 75%
5.	dopuszczająca	dop	2	30 % - 50%
6.	niedostateczna	ndst	1	Poniżej 30%

5. Dopuszcza się za krótkie wypowiedzi ucznia lub jego aktywność, zamiast oceny, używanie pomocniczo znaków „+” i „-” oraz zamienianie ich na oceny zgodnie z regułą:
 - 1) + + + + + ocena bardzo dobra;
 - 2) + + + + - ocena dobra;
 - 3) + + + - - ocena dostateczna;
 - 4) + + - - - ocena dopuszczająca;
 - 5) - - - - ocena niedostateczna.
6. W dzienniku lekcyjnym stosuje się następujące symbole informujące o postępach ucznia:
 - 1) np – nieprzygotowanie do zajęć;
 - 2) bz – brak zadania;

- 3) – (kreska pozioma) – brak oceny z powodu nieobecności, z nieobowiązkowej i obowiązkowej formy zdobywania ocen, zgodnie z PSO, (z zaznaczeniem w opisie formy oceny);
- 4) zw – zwolniony;
- 5) zal lub nzal – zaliczone lub niezaliczone Uczeń otrzymuje wpis „-”, z zapowiedzianej formy, jeżeli nie był na niej obecny i w terminie 2 tygodni od ustania przyczyny nieobecności, nie zaliczył tej formy.
7. Uczeń otrzymuje wpis 1 z zapowiedzianej obowiązkowej formy, jeżeli nie był na niej obecny i w terminie 2 tygodni od ustania przyczyny nieobecności, nie zaliczył tej formy. Znak 1 z pracy klasowej w średniej ważonej ma wartość według wagi danej formy sprawdzenia wiedzy.

OCENIANIE BIEŻĄCE

1. Oceny wystawiane przez nauczyciela są systematyczne oraz jawne dla ucznia, jego rodziców lub opiekunów prawnych.
2. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.
3. Oceny bieżące mogą być umotywowane ustnie lub pisemnie. Na prośbę ucznia lub rodziców ucznia, nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę. Nauczyciel ustnie uzasadnia ustaloną ocenę ucznia, bieżącą, klasyfikacyjną śródroczną i roczną, a w formie pisemnej, na pisemny wniosek ucznia lub rodziców ucznia – niedostateczną klasyfikacyjną ocenę roczną. Wniosek o uzasadnienie oceny ucznia, bieżącej, klasyfikacyjnej śródrocznej oraz rocznej, kieruje się w formie ustnej i pisemnej do nauczyciela danego przedmiotu w terminie do siedmiu dni od daty jej wystawienia. Na prośbę ucznia lub rodziców ucznia, nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę. Nauczyciel ustnie uzasadnia ustaloną ocenę ucznia, bieżącą, klasyfikacyjną śródroczną i roczną, a w formie pisemnej, na pisemny wniosek ucznia lub rodziców ucznia – niedostateczną klasyfikacyjną ocenę roczną.
4. Wniosek o uzasadnienie oceny ucznia, bieżącej, klasyfikacyjnej śródrocznej oraz rocznej, kieruje się w formie ustnej do nauczyciela danego przedmiotu w terminie do siedmiu dni od daty jej wystawienia.
5. Wniosek o pisemne uzasadnienie niedostatecznej klasyfikacyjnej oceny rocznej ucznia, kieruje się w formie pisemnej do nauczyciela danego przedmiotu, w terminie do trzech dni od daty jej wystawienia. Nauczyciel w terminie do trzech dni od dnia

otrzymania wniosku, przekazuje wnioskodawcy pisemne uzasadnienie tej oceny niedostatecznej.

6. Uczeń ma obowiązek być przygotowanym do każdej lekcji.
7. Uczeń ma prawo zgłosić jeden raz w półroczu, bez podania przyczyny, brak pracy domowej oraz jeden raz nieprzygotowanie się do zajęć. Prawo to nie dotyczy zajęć, na których odbyć się ma zapowiedziana praca klasowa lub powtórka materiału. Uczeń zgłasza nieprzygotowanie do zajęć lub brak pracy domowej, przed rozpoczęciem zajęć.
8. Nieprzygotowanie nauczyciel odnotowuje w dzienniku.
9. Zadania domowe sprawdzane są przez nauczyciela wszystkim uczniom lub wybranym w skali ocen od 1 do 6.
10. Uczeń może pisać jedną pracę klasową (sprawdzian) w ciągu dnia oraz do trzech prac klasowych w okresie tygodnia. Zasada ta nie dotyczy innych form sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności ucznia oraz przypadku zmiany, na prośbę uczniów, zapowiedzianego wcześniej terminu pisania pracy klasowej.
11. Pisemne prace uczniów (sprawdziany) nauczyciel musi sprawdzić i ocenić w terminie do dwóch tygodni od dnia ich napisania. Termin sprawdzenia prac uczniów może wydłużyć się o czas nieobecności nauczyciela w pracy.
12. Nauczyciel nie przeprowadza kolejnej pracy klasowej, jeżeli nie ocenił i nie omówił poprzedniej.
13. Nauczyciele przechowują prace pisemne uczniów do końca roku szkolnego, w którym zostały przeprowadzone lub wykonane.
14. Ocenione prace udostępniane są do wglądu uczniowi oraz rodzicom ucznia przez nauczyciela przedmiotu i w jego obecności. Z przeglądanych prac można dokonywać notatki i wypisy. Przeglądanych prac nie można w jakikolwiek sposób kopiować.
15. Uczeń ma prawo do poprawienia niesatysfakcjonującej go bieżącej oceny, w trybie uzgodnionym z nauczycielem, zgodnym z PSO.
16. Poprawy bieżącej oceny uczeń może dokonać w terminie do tygodnia od daty wystawienia oceny niesatysfakcjonującej ucznia.
17. Poprawiona ocena odnotowywana jest w dzienniku obok oceny poprzedniej; obie oceny brane są pod uwagę przy ustaleniu oceny klasyfikacyjnej.
18. Uczeń ma obowiązek uzupełnić zaległości w nauce, powstałe na skutek jego nieobecności w Szkole, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

19. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie. W przypadku nieobecności w szkole uczeń powinien zeszyt uzupełnić.
20. Uczeń ma obowiązek posiadania podręcznika na lekcjach.

A. OCENIANIE PÓŁROCZNE I ROCZNE

21. Ocenę półroczną i roczną nauczyciel wystawia na podstawie wszystkich ocen i oznaczeń zdobytych przez ucznia w danym semestrze bądź roku szkolnym.
22. Podstawą do wystawienia takich ocen jest średnia ważona.
23. Uczeń, który opuścił więcej niż 50% zajęć jest nieklasyfikowany.
24. Co najmniej na 4 tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej, uczeń i jego rodzice informowani są o przewidzianej ocenie półrocznej lub rocznej.
25. W przypadku zmiany wybranego przedmiotu realizowanego na poziomie rozszerzonym w klasie II lub III, uczeń ma obowiązek zdać egzamin z partii materiału, której nie realizował z wiedzy o społeczeństwie. Dopiero zdany egzamin skutkuje możliwością przeniesienia się na rozszerzenie z wiedzy o społeczeństwie.
26. Ocena roczna określa poziom opanowania wiedzy i umiejętności ucznia obejmującej materiał nauczania z I i II półrocza.

PRACE PISEMNE

27. Brak lub odpisywanie zadań domowych, korzystanie z niedozwolonych źródeł w czasie prac pisemnych (np. ściągą, telefon komórkowy), oddawanie do oceny prac nie napisanych samodzielnie, plagiatów z Internetu skutkuje oceną niedostateczną.
28. Na lekcjach obowiązuje **zakaz używania telefonów komórkowych** chyba, że na potrzeby lekcji zezwoli na to nauczyciel.

29. Prace pisemne napisane nieczytelnie lub rażąco nieestetycznie nie podlegają ocenianiu i skutkują oceną niedostateczną chyba, że uczeń ma orzeczenie poradni o dysfunkcjach.
30. Prace pisemne klasowe (nie dotyczy niezapowiedzianych kartkówek) i domowe są obowiązkowe.
31. Pod pojęciem prace pisemne klasowe obowiązkowe rozumiemy zapowiedziany sprawdzian, test, wypracowanie klasowe i próbne matury.
32. Uczeń, który nie zgłosi się na zapowiedzianą pracę pisemną (sprawdzian) otrzymuje oznaczenie - (bez wagi). Po napisaniu pracy w wyznaczonym terminie przez nauczyciela (nie później niż dwa tygodnie od oddania poprawionych prac), oznaczenie to zostaje usunięte i zastąpione oceną, którą otrzymał. Jeżeli uczeń nie zgłosi się na poprawę otrzymuje ocenę niedostateczną z wagą 5 w dzienniku.
33. Prace pisemne (sprawdziany) są zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej i zapisane w dzienniku.
34. Prace pisemne poprzedzone są najczęściej lekcją powtórzeniową lub inną formą powtórzenia.
35. W przypadku nieobecności nauczyciela w dniu zapowiedzianej pracy pisemnej, termin tej pracy zostaje ustalony z klasą na nowo, przy czym nie obowiązuje tu tydzień wyprzedzenia.
36. Przy przeliczaniu punktów z prac pisemnych, obowiązują następujące zasady:
 - 0%-29% ocena niedostateczna
 - 30%-49% ocena dopuszczająca
 - 50%-69% ocena dostateczna
 - 70%-89% ocena dobra
 - 90%-100% ocena bardzo dobra

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który uzyskał przynajmniej 90% punktów oraz prawidłowo rozwiązał zadanie wykraczające poza program nauczania.

POPRAWA PRAC PISEMNYCH

37. Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej (dopuszczającej - za zgodą nauczyciela) z pracy pisemnej podsumowującej większą partię materiału w ciągu 2 tygodni od oddania tych prac. Nie zgłoszenie się ucznia w wyznaczonym terminie jest równoznaczne z utrzymaniem oceny niedostatecznej lub dopuszczającej (o ile ją dostał w pierwszym terminie).
38. Poprawa ocen niedostatecznych (dopuszczających) może odbywać się po lekcjach lub na „okienkach” ucznia.
39. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną za nieuczciwe zachowanie podczas pracy pisemnej (odpisywanie, rozmawianie, posiadanie ściągki, korzystanie z telefonu komórkowego itp.), traci prawo do jej poprawiania.
40. Przy wystawianiu ocen śródrocznych i rocznych bierze się pod uwagę zarówno pierwszą ocenę jak i ocenę z poprawy.
40. Odpowiedzi pisemne (kartkówki) dotyczą 2-3 ostatnich lekcji i nie muszą być zapowiedziane przez nauczyciela. Sprawdzają przygotowanie uczniów do lekcji bieżącej. Uczeń nie może poprawiać oceny niedostatecznej otrzymanej z tej formy sprawdzania wiedzy (to samo dotyczy oceny niedostatecznej z odpowiedzi ustnej).
41. Nieobecność ucznia na niezapowiedzianej kartkówce nie ma wpływu na ocenę semestralną lub roczną.
42. Termin podania wyników prac pisemnych nie powinien przekraczać 2 tygodni od czasu jego przeprowadzenia (może być przedłużony z powodu nieobecności nauczyciela lub klasy w szkole, ewentualnie przesunięty na termin uzgodniony z klasą).
43. Prace pisemne po ocenieniu nauczyciel omawia na lekcji oraz udostępnia uczniom do wglądu.
44. Prace pisemne przechowywane są w szkole do końca roku szkolnego i udostępniane w razie potrzeby rodzicom lub opiekunom prawnym ucznia.

MATURY PRÓBNE

45. Każdy uczeń uczęszczający na przedmiot wiedza o społeczeństwie poziom rozszerzony ma obowiązek brać udział w próbnych maturach z tego przedmiotu
46. Uczeń, który nie zgłosi się na maturę próbną z wos otrzymuje oznaczenie - (bez wagi). Po napisaniu pracy w wyznaczonym terminie przez nauczyciela (nie później niż dwa tygodnie od

oddania poprawionych prac), oznaczenie to zostaje usunięte i zastąpione oceną, którą otrzymał. Jeżeli uczeń nie zgłosi się na poprawę próbnej matury otrzymuje ocenę niedostateczną z wagą 5 w dzienniku.

NARZĘDZIA SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI

- odpowiedzi ustne (zadawanie uczniom pytań wprowadzających nowy materiał, bądź pytań sprawdzających i utrwalających zdobytą wiedzę z trzech ostatnich lekcji)
- kartkówki
- sprawdziany lub testy sprawdzające znajomość treści programowych z działu
- pisemne prace domowe (wypracowanie, rozprawka, esej)
- aktywność na lekcji (w zależności od formy uczeń otrzymuje ocenę lub plusa, trzy plusy to ocena bardzo dobra)
- udział w konkursach, olimpiadach związanych z przedmiotem
- udział w przygotowaniu imprez szkolnych, np. z okazji świąt państwowych
- referaty, prezentacje bądź inne formy będące ilustracją, komentarzem lub własną oceną jakiegoś omawianego na zajęciach wydarzenia, zjawiska czy postaci
- ćwiczenia maturalne
- próbne matury
- praca w grupach
- dotatkowa praca podjęta np. z inicjatywy ucznia
- samodzielna praca ucznia na lekcji
- projekty edukacyjne

KATEGORIE OCEN CZĄSTKOWYCH I ICH WAGI

SPRAWDZIANY, TESTY- 4

POPRAWA SPRAWDZIANÓW, TESTÓW- 4

WYPRACOWANIE KLASOWE- 3

KARTKÓWKI- 2

ODPOWIEDŹ USTNA- 2

ZADANIE DOMOWE (dłuższa wypowiedź) - 2

AKTYWNOŚĆ NA LEKCJI- 1

ĆWICZENIA MATURALNE (45 min.)- 2

PRÓBNA MATURA- 4

PREZENTACJA USTNA (referat 10-15 min.)- 2

PREZENTACJA MULTIMEDIALNA- 2

INNE: krótkie ćwiczenia, krótkie zadania domowe, plakat, mapki, opracowanie zagadnienia- 1

OLIMPIADY – 6

KONKURSY- 4

PRZEDZIAŁY OCEN PÓLROCZNYCH I ROCZNYCH

0-1,70 niedostateczny

1,71-2,50 dopuszczający

2,51-3,50 dostateczny

3,51-4,50 dobry

4,51-5,29 bardzo dobry

5,30 i powyżej za szczególne osiągnięcia- celujący (według indywidualnego podejścia)

Kryteria ocen wiedzy i umiejętności ucznia.

1. Ustala się następujące kryteria rocznych ocen klasyfikacyjnych:

1) ocenę celującą otrzymuje uczeń, który posiadał wiedzę i umiejętności obowiązującego programu nauczania w danej klasie w stopniu bardzo wysokim oraz:

a) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,

b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe,

- c) rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy,
 - d) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych kwalifikując się co najmniej do finału na szczeblu wojewódzkim i okręgowym albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia,
 - e) jego wiedza pochodzi z różnych źródeł,
 - f) jego wypowiedzi ustne i pisemne charakteryzują się poprawnością logiczną i językową,
 - g) jest bardzo aktywny na zajęciach edukacyjnych,
 - h) wykorzystuje wiedzę z innych, pokrewnych przedmiotów;
- 2) ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie oraz:
- a) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
 - b) samodzielnie wyjaśnia zjawiska, wykorzystuje posiadaną wiedzę w praktyce, stosuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach nietypowych,
 - c) sprawnie posługuje się obowiązującą w danym przedmiocie terminologią, wyróżnia się precyzją i dojrzałością wypowiedzi ustnych i pisemnych,
 - d) wykorzystuje różne źródła wiedzy,
 - e) łączy wiedzę z różnych przedmiotów,
 - f) jest aktywny na zajęciach edukacyjnych;
- 3) ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował większość materiału programowego (powyżej 75%) w danej klasie oraz:
- a) poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje i wykonuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne,
 - b) samodzielnie stosuje wiedzę w typowych sytuacjach teoretycznych i praktycznych, a w sytuacjach problemowych – z pomocą nauczyciela,
 - c) jest aktywny na lekcji;

- 4) ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności, określone programem nauczania, na poziomie podstaw programowych oraz:
- a) zakres opanowanego materiału ogranicza do treści podstawowych, (w zakresie odtwarzania powyżej 50%), rozumie tylko najważniejsze związki i powiązania logiczne między treściami,
 - b) rozwiązuje i wykonuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności,
 - c) stosuje wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych z pomocą nauczyciela,
 - d) jego aktywność na lekcji jest sporadyczna;
- 5) ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który opanował podstawy programowe na poziomie powyżej 29% :
- a) ma duże braki wiedzy, jednak posiada wiadomości i umiejętności niezbędne do kontynuowania nauki,
 - b) słabo rozumie treści programowe,
 - c) nie pogłębia podstawowych wiadomości,
 - d) nie posiada umiejętności wyjaśniania zjawisk,
 - e) posługuje się nieporadnym stylem wypowiedzi, ma ubogie słownictwo, popełnia liczne błędy, wykazuje trudności w formułowaniu myśli,
 - f) jego postawa na lekcjach jest bierna, ale wykazuje chęci do współpracy i odpowiednio motywowany jest w stanie, przy pomocy nauczyciela, wykonać proste polecenia,
 - g) nie uczestniczy aktywnie w zajęciach edukacyjnych;
- 6) ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności zawartych w podstawach programowych oraz:
- 1. ma duże braki w zakresie podstawowej wiedzy uniemożliwiające kontynuowanie nauki z danego przedmiotu,
 - 2. nie jest w stanie rozwiązywać i wykonać zadań o elementarnym stopniu trudności,
 - 3. nie rozumie prostych poleceń;
 - 4. nie podejmuje prób rozwiązywania zadań, nawet przy pomocy nauczyciela,

5. wykazuje brak chęci do nauki.
2. Szczegółowe lub różne zasady oceniania, oraz zasady wspólne dla wszystkich przedmiotów lecz podlegające okresowej ewaluacji i zmianom, określają PSO, opracowywane przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów na podstawie WSO, stanowiące oddzielne akty wewnątrzszkolnego systemu prawnego.

SPOSOBY INFORMOWANIA RODZICÓW

- Rodzice na pierwszym zebraniu są zapoznawani przez wychowawcę z WSO i ten fakt potwierdzają swoim podpisem
- O wszystkich ocenach i postęпах w nauce informuje się rodziców na zebraniach lub w czasie indywidualnych spotkań lub telefonicznie
- Rodzice mają wgląd do dziennika elektronicznego, w którym mogą sprawdzić wszystkie oceny swego dziecka
- Informacja o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej jest przekazywana rodzicom zgodnie z procedurą WSO na miesiąc przed wystawieniem ocen, podobnie jak informacja o ocenie półrocznej i rocznej.

UWAGA. Zastrzega się możliwość wprowadzenia zmian w PSO z wiedzy o społeczeństwie w czasie trwania roku szkolnego.